

ka k druhým lidem. Opravdu dávat znamená dávat a nepočítat, že se nám to vrátí. Dáváš, protože druhého miluješ.

Mám rád tuhle krásnou větu z evangelia: *Čiň druhým tak, jak chceš, aby oni činili tobě.* Víte dobře, že člověk sám sebe rozmazluje. Když pozoruji ty své mladé dravce při jídle, dívám se po tom, kdo si vezme ten nejlepší kus masa. A tomu řeknu: *Dej ten nejhezčí kousek někomu jinému a vezmi si ten jeho.* Všechny tyhle skutky z lásky posilují přátelství. Bůh ví, že v našem každodenním životě skutky lásky potřebujeme.

V novinách se píše skoro výhradně o zlu a problémech ve světě, přestože se všude odehrávají nádherné skutky lásky.

Evangelium říká: *Pokud tě tvé oko svádí ke hříchu, vyrvi je a odhod' pryč.* Dalo by se stejně tak říct: *Dávejte pozor, na co se díváte v televizi.* Před nějakým časem došlo k velmi závažné události: Jeden mladík, poté co zhlédl

film Scream, chtěl zabít svou známou. Volal jí, ale nebyla doma. Volal podruhé, ale zrovna neměla čas. Napotřetí se mu podařilo ji sehnat. Šel a zavraždil ji sedmnácti ranami nože. *Jestliže tě tvé oko svádí, vyrvi je,* znamená, že když se nabízejí filmy plné násilí a sexu, snažte se na ně nedívat.

Jak můžeme v dnešním světě vychovávat děti v míru, radosti a respektu k sexu, když jim budeme pouštět takové věci? Těm nejmladším říkám: *Ovládej své oči.* Samozřejmě si je nevyrvávej, evangelium mluví v symbolech a obrazech. *Jestli tě noha svádí ke hříchu, uřt'zni si ji!*, říká také evangelium. To znamená přemýšlet, a ne hned běžet a udělat nějakou hloupost! Je nebezpečné kupovat si pornočasopisy nebo zvrácené knihy, aby člověk ukojil svou nenasytnou sexualitu.

Okořeňte si své dny drobnými gesty lásky. Uvidí je jen Bůh. Díky nim bude lidstvo moci lépe dýchat a pozvedne se. Stačí jeden skutek lásky a vyroste celé lidstvo.

Guy Gilbert – Evangelium podle svatého lotra

Líbí se mi, že Kristus říká: „Jestli dáš sklenici vody s láskou, vrátí se ti to nastokrát.“ Co to je, sklenice vody? Nic. Ale podaná s láskou... Když jdu do restaurace, velmi citlivě vnímám, jak se číšníci nebo servírky starají o mě a samozřejmě o ostatní. Někteří jsou skutečně pozorní: to je velmi důležité.

Když jsem byl mladý, učili nás v semináři naplňovat i ty nejdrobnější věci láskou. Dát veškerou svou energii do toho, co děláme, ve chvíli, kdy to děláme, věnovat se tomu. K tomu je zapotřebí mít v sobě jasno. Cítit se na svém místě v práci, v partnerském vztahu atd. Pokud nemáme rádi to, co děláme, život je smutný a tíživý.

Je třeba každou událost vítat, nikoli přetrpět: akceptovat, to je něco docela jiného. Jedině muži a ženy modlitby dokážou skutečně přijmout události, snášet je, a to i nemoc nebo zármutek.

Guy Gilbert – Buďte světlem!

Prameny, odkazy

Jeruzalémská Bible; Daniel J. Harington – Sacra pagina;
Silvano Fausti – Nad evangeliem podle Matouše; Petr Karas – Boží slovo na každý den;
Angelo Scarano – www.pastorace.cz; Petr Mareček – www.biblickedilo.cz

13. neděle v mezidobí – cyklus A

26. června 2011

Ježíš řekl svým apoštolům: ³⁷„Kdo miluje otce nebo matku víc nežli mne, není mě hoden; kdo miluje syna nebo dceru víc nežli mne, není mě hoden. ³⁸A kdo nebere svůj kříž a nenásleduje mě, není mě hoden. ³⁹Kdo nalezne svůj život, ztratí ho, kdo však ztratí svůj život pro mě, nalezne ho. ⁴⁰Kdo přijímá vás, přijímá mne, a kdo mne přijímá, přijímá toho, který mě poslal. ⁴¹Kdo přijme proroka, že je to prorok, dostane odměnu jako prorok; kdo se ujme spravedlivého, že je to spravedlivý, dostane odměnu jako spravedlivý; ⁴²kdo podá třeba jen číši studené vody jednomu z těchto nepatrných, protože je to můj učedník, amen, pravím vám: neprijde o svou odměnu.“

Mt 10,37-42

Úvod k meditaci

I číše podaná s láskou je v Božích očích velkým skutkem. Kdy naposledy jsem takto nezištně jednal? A kdy před tím? U koho ze svých přátel bych se mohl takovému mistrovství nezištnosti a diskrétnosti naučit? Kterými skutky skutečně pomůžu svým blízkým (nesprávným nebo nesprávně vykonaným *dobrým skutkem* mohu nepomoci nebo dokonce ublížit)?

Výklad biblického textu

Kontext: Celý text je uvozen již předchozími verši, které nejsou k liturgickému úryvku připojeny: *Ke každému, kdo se ke mně přiznává před lidmi, i já se přiznám před svým Otcem v nebi; ale každého, kdo mě před lidmi zapře, zapřu i já před svým Otcem v nebi. Nemyslete si, že jsem přišel uvést na zem pokoj, nepřišel jsem uvést pokoj, ale meč. Neboť jsem přišel rozdvojit, syna s otcem, dceru s matkou a snachu s tchyní: lidé z vlastní rodiny se s člověkem znepráteleí.*

Poslední část řeči k vyslaným apoštolům se dotýká bolestné skutečnosti rozdělení v rodině kvůli evangeliu. Ne všichni totiž přijmou Krista, a proto se v mezilidských vztazích vyskytne napětí, ba dokonce i nepřátelství (viz předcházející verše 34-36). Samozřejmě je v takových situacích *jednodušší* couvnout a postavit na vedlejší kolej evangelium, aby se odstranily příčiny napětí. A před tím Kristus varuje.

³⁷ **Kdo miluje otce nebo matku víc nežli mne, není mě hoden:** Celá SZ tradice potvrzuje velkou úctu k vlastní rodině, Ježíš tuto tradici jednoznačně potvrzuje, např. i v Mt 15,3-6. Proto je třeba provokativní Ježíšův výrok (Lukášovo znění je ještě ostřejší) brát

1. čtení:
2 Kral 4,8
-11.14-16a

2. čtení:
Řím 6,3-4
-8-11

Evangelium:
Mt 10,37-42

Srovnání:
Lk 14,26-27

Dt 33,9

Mt 19,29

Mt 16,24-25

Lk 17,33

Jan 12,25

Jan 13,20

Mk 9,37

Lk 9,48; 10,16

1 Král 17,

9-24

Mk 9,41

v celém tomto kontextu. Provokativní vyjádření opět ukazuje, že Ježíš dává na toto téma velký důraz. I vlastní rodinu můžeme zařadit do nesprávných souvislostí – *zbožštit ji* – a pak to škodí nám i našim blízkým. Jsou totiž situace, kdy je třeba se rozhodnout pro Boží hodnoty a ty mohou být v rozporu s hodnotami příbuzných. Ježíšův výrok dodává učedníkům sílu, aby *ustáli* před svou rodinou někdy náročné Boží výzvy.

³⁸ **A kdo nebere svůj kříž:** Slova o kříži jsou hned druhou Ježíšovu provokací v další větě. Slavný řečník Cicero totiž řekl, že už samotné slovo *kříž* má být daleko od rtů římských občanů. Přesto Ježíš tu odvalu má a o kříži hovoří. Pomáhá nám tak, abychom přijímali vlastní život v jeho pravdivosti. Vzdát se svého kříže znamená vzdát se možností svého života. Slovy o kříži také Ježíš propojuje svoji obět na kříži, obět lásky, s křížem našich osobních starostí a bolestí, které také mohou být nesený v kontextu lásky k Bohu i k lidem kolem nás. Slovo *svůj* může také naznačovat, že ne všechnu starost světa máme nést. Jsou těžké věci, které můžeme a máme u sebe nebo ve svém prostředí měnit trpělivě, ale vytrvale k lepšímu (zdravý životní styl, starost o spravedlnost, starost o odstranění chudoby...).

a nenásleduje mě: V těchto slovech se skrývá i ujištění, že neseme-li takto svůj kříž, nejsme sami, následujeme Ježíše a on je s námi.

³⁹ **Kdo nalezne svůj život, ztratí ho:** Pro židovského člověka je život nejvyšším dobrem. Tento postoj může učit i nás, když se příliš staráme o kariéru, výkonnost v práci a ohodnocení od druhých. I Ježíš přeje zcela jednoznačně našemu životu, svoje poslání spojuje s touhou, abychom žili svůj život naplno: *Já jsem přišel, aby měly život a měly ho v hojnosti* (Jan 10,10). Teprve v souvislosti s tímto ohodnocením lidského života můžeme naslouchat dalšímu hodně odvážnému výroku: *Kdo nalezne svůj život, ztratí ho*, za kterým můžeme slyšet užitečné varování, aby člověk ve svém spokojeném životě – živobytí – neztratil smysl pro vyšší hodnoty. Pokud člověk svůj spokojený život postaví na první místo, nakonec hledá pouze sebe a mívá se se smyslem vlastního života. Vrcholem naplnění tohoto Božího slova je mučednictví pro Krista – to bylo přítomné v době napsání evangelia a je přítomné i v současnosti.

kdo však ztratí svůj život pro mě, nalezne ho: Někdy je třeba ztrácet ze svého spokojeného života, abychom nikdy neztráceli z hodnot, které Ježíš přináší v evangeliu – preferovat lásku a být schopný ve vztahu dát sebe *až na druhé místo*.

⁴⁰ **Kdo přijímá vás, přijímá mne:** Od těchto výroků, vztahujících se ke všem křesťanům bez rozdílu, se evangelista vrací k specifickému poslání misionářů (v. 40-42). V této krátké závěrečné části se pozornost soustřeďuje na přijetí těchto hlasatelů.

Další texty v týdnu

Po: Gn 18,16-33; Mt 8,18-22

Út: Gn 19,15-29; Mt 8,23-27

St: Sk 12,1-11; 2 Tim 4,6-8.17-18;

Mt 16,13-19

Čt: Gn 22,1-19; Mt 9,1-8

Pá: Dt 7,6-11; 1 Jan 4,7-16; Mt 11,25-30

So: Iz 61,9-11; 1 Jan 4,7-16; Lk 2,41-51

K tématu

Každé náboženství se ztotožňuje s určitým znamením. Například můžeme říct, že znamením muslimů je půlměsíc. Pro židy je to Davida hvězda. Kříž je znamením křesťanů.

Mladí ve vězení mi často kreslí kříž, protože vědí, že je to moje znamení. Zdi naší kanceláře v Paříži zdobí spousty křížů. Všechny jsem dostal od mladých nebo starých. Jeden mladý muslim mi dal kříž, abych si ho připevnil na bundu. Nosím ho dodnes. Kříž je naše znamení. Tak jak máme rozumět tomu, co znamená *vzít svůj kříž a následovat Krista*?

Síla kříže

Kolikrát vidím křížky viset z uší a zdobit hrudníky! Kříže jako fetiše, kříže jako suvenýry, kříže jako amulety pro štěstí... Pán se tam nahoře musí podívat, když vidí, že jeho znamení je všude a přitom mu ti nebo ty, kteří ho nosí, nepřikládají žádný náboženský význam. Kdybychom jen věděli, jakou zázračnou moc může mít kříž v životě nás křesťanů!

Nutně musíme znovu objevit jeho význam. Dáš-li si do pokoje kříž-krucifix, dívej se na něj a modli se. Nedělej si z něj dekorativní předmět nebo tradiční výzdobu. Ať se z něj naopak stane kříž, před nímž pokleknete, který budete uctívat a který poneseš. Mnozí světcí strávili celé dny a noci v rozjímání před křížem. Uctívali ho a nacházeli v něm objasnění významu utrpení z hlediska křesťana.

Už se skoro nepraktikuje křížová cesta. To je škoda. Křížová cesta sleduje všechny etapy, které Kristus během cesty na Kalvárii prožil. Za ním šly svaté ženy. Ty nesly strašlivý kříž uvnitř, zvláště jeho matka. Co je pro matku horšího, než vidět, jak strážce – tehdejší policie – plivou na jejího syna a nepředstavitelně ho mučí?

Božská drzost

S Kristovou výzvou, aby každý nesl svůj kříž, souvisí jistota, že mě podpoří, když břemeno

bude příliš těžké, a že já sám se budu snažit pomáhat druhým zvládat jejich úzkost nebo vzdor. Dodejme, že Kristus má docela drzost vyzývat nás k radosti uprostřed utrpení! Tato radost je nesdělitelná. Ale existuje. Ví to jen ten, kdo ji prožívá. To je jediná odpověď, kterou můžeme dát světu odmítajícímu utrpení. Náš způsob života dá zřejmou odpověď na nutkavou otázku: *Proč trpět?*

Jednou jsem byl ve veřejném bazénu a tam mě zaujala záda jednoho mladého Apollona. Měl na nich vytetovaný obrovský kříž. Kolem kříže byl nápis: *On trpěl přede mnou*. Samozřejmě jsem se toho mladíka nezeptal, proč je takhle tetovaný. Ale ten nápis naznačoval, že má něco za sebou, že trpěl a že byl asi ve vězení, kde poznal Krista.

Kdo podá třeba jen číši studené vody jednomu z těchto nepatrných, protože je to můj učedník, amen, pravím vám: nepřijde o svou odměnu (Mt 10,42).

Když učiníte něco bez nároku na odměnu ve jménu Božím, on tomu činu požehná. Nejsou malé nebo velké činy. Každý skutek lásky je velkým činem. Říkám vám to, ať jste křesťané, buddhisté, muslimové, nebo dokonce ateisté, na tom nezáleží. Děláme-li něco bez nároku na odměnu, můžeme si připomenout, že ty nejkrásnější skutky, které můžeme na této zemi vykonat, jsou skutky lásky. Naše náboženství je založené na lásce.

Můžeme mluvit o lásce

O lásce můžete říkat, co chcete. Všichni o ní hodně mluví. Láska se pořád opěvuje. Náš svět, naše západní civilizace trpí nedostatkem lásky. Jsme evropskou, převážně křesťanskou civilizací. Nikdy nezapomínejte, že láska je nejdůležitější. Boží láska a lás-